

La commemoració del Primer de Maig

Freta Mataró

Berta Paredes Pi

2n Batxillerat B

11 de gener del 2017

Tutora: Joana Abril

Aquest treball de recerca tracta de la commemoració del Primer de Maig a Mataró i del seu seguiment per part dels treballadors de les fàbriques durant la primera dècada del franquisme.

M'he centrat en l'any 1951, en plena dictadura franquista, doncs la celebració estava prohibida i bo i així molts treballadors van negar-se anar a les fàbriques. A l'arxiu Comarcal de Mataró hi ha els llistats d'aquests treballadors que no es van presentar a la feina.

He centrat l'estudi en Manufacturas Antoni Gassol pel gran volum de treballadors que presentava.

Este proyecto de recerca trata sobre la conmemoración del Primero de Mayo en Mataró y de su seguimiento por parte de los trabajadores de las fabricas durante la primera década del franquismo.

Me he centrado en el año 1951, en plena dictadura franquista, pues la celebración estaba prohibida pero muchos trabajadores se negaron a ir a las fábricas. En el archivo comarcal de Mataró hay los listados de estos trabajadores que no se presentaron al trabajo.

He centrado el estudio en Manufacturas Antoni Gassol por el gran volumen de trabajadores que presentaba.

This research Project is about a commemoration for the First of May in Mataró and its check, that was made by the Factory employees, during the first decade of the Franco regim.

I've focused on 1951, right in the Francoist dictatorship, the celebration was forbbiden but lots of employees rejected to go to the factories.

In the regional file of Mataró, there are some lists from those employess, whom didn't go to work.

I've centred the study on 'Manufacturas Antoni Gassol', because of its big quantity of employees, that used to represent.

Índex

1. Introducció.....	1
2. El Franquisme.....	3
3. El paper de la dona durant el franquisme.....	6
3.1 La secció femenina de la falange.....	8
4. L'educació durante el franquisme.....	12
5. El franquisme a Mataró (1951).....	14
6. El Primer de Maig.....	21
6.1 El Primer de Maig a Espanya.....	23
6.2 Festivitat de San Jose Obrero.....	26
7. La fàbrica Antoni Gassol.....	27
7.1 El Primer de Maig de 1951 a la fàbrica.....	30
8. Què deia la premsa local ?.....	31
9. Bibliografia i Webgrafia	33
10. Annexos	

1. Introducció

L'elaboració i la tria d'aquest treball ha estat força complicada. En un primer moment la meua idea era fer un treball sobre el nazisme. Vaig adonar-me però, que no era gens fàcil, ja que no tenia cap documentació de primera mà i a més a més era un treball molt recurrent. Així doncs com que m'interessa molt el tema de les dictadures i exilis vaig optar per un treball diferent.

La meua tutora em va parlar d'una biografia d'un republicà que va estar exiliat en camps de concentració. L'home va escriure un llibre sobre la seva vida i em va semblar molt interessant. Va ser així com vaig decidir tirar endavant la idea i començar a documentar-me una mica més. No obstant això, aquesta idea va fer un gir, quan vaig saber l'existència d'un llistat conservat a l'arxiu comarcal que tractava sobre la vaga que va tenir lloc el Primer de Maig de 1951. El llistat procedia d'empreses de Mataró on hi figuraven el nom dels treballadors que varen decidir no anar a treballar aquell dia. Em van fer saber que aquest tema encara no havia estat tractat i per tant era una bona idea tractar-ho. En saber-ho, vam fer una visita a l'arxiu comarcal amb la meua tutora i allà ens van parlar del document. Em van facilitar les llistes de l'època. Cada llista era d'una fàbrica.

Vaig decidir triar una empresa en concret; donat el gran nombre de treballadors que apareixien. Així doncs, vaig començar a consultar la fàbrica Manufacturas Antoni Gassol que era la més nombrosa. A partir d'aquí vaig anar consultant els llistats.

L'arxiu comarcal de Mataró m'ha facilitat molt l'elaboració del treball, ja que gairebé tota la documentació procedeix d'allà; padró d'habitants de l'època, llistes de les fàbriques, la premsa que he trobat etc... La bibliografia relativa a la fàbrica Gassol la vaig consultar a la Caixa Laietana. La proposta va ser ben encertada, ja que de seguida vaig trobar un parell de llibres que feien esment de la vaga de 1951 i d'alguns aspectes de la fàbrica. També vaig anar a buscar informació respecte a la vaga de la fàbrica a l'arxiu de Santa Maria. Vaig poder consultar alguns diaris antics però no em van ser de gran ajuda.

La segona part del treball era entrevistar a treballadors de la fàbrica que em poguessin explicar el seu punt de vista sobre la vaga del 1951. Així doncs, la tasca més difícil va ser aquesta, ja que em va resultar molt complicat poder aconseguir contactes d'antics treballadors. La meva tutora, em va adreçar a Can Marfà, l'actual museu d'indústria tèxtil. L'encarregada del museu em va dir que ells em podien oferir informació sobre el gènere de punt i res més així que em van enviar al museu de Mataró. Un cop al museu, la recepcionista em va passar el contacte d'una de les treballadores que em podia ajudar a contactar amb gent gran. Aquesta, em va enviar a Memòria Històrica que es troba a la plaça Miquel Biada. Quan vaig anar-hi l'encarregada de persones grans em va atendre amb molta amabilitat. Va escoltar la meva idea i va enviar correus als casals de gent gran, ja que li va agradar el treball. Dies més tard, vaig tornar-hi anar ja que feien una exposició sobre la Guerra Civil. Va ser una ocasió que vaig aprofitar molt. Una senyora gran em va donar contactes de gent coneguda que havien treballat a la fàbrica.

Així doncs, la hipòtesis del meu treball és mostrar la implicació ideològica dels obrers i obreres amb l'1 de Maig en plena dictadura franquista doncs el gran nombre de fàbriques que es van implicar en la protesta va ser molt gran. També cal destacar la importància de la dona en aquesta vaga. Elles ocupaven un gran nombre de llocs de treball a les fàbriques.

2. El Franquisme

La Guerra Civil Espanyola va ser un conflicte social, polític i bèl·lic entre el bàndol republicà i el bàndol nacional que va succeir a Espanya com a conseqüència del cop d'estat del juliol del 1936. Aquest doncs, va suposar una rebel·lió i un enfrontament contra el govern de la segona República. Va estar dirigit per una bona part de l'exèrcit espanyol que es trobava al Marroc i altres generals que estaven a la península.

El país va quedar dividit en dos bàndols. D'una banda el govern legal de la república que era d'esquerres i els militars colpistes que eren de dretes.

El bàndol republicà estava format pels defensors de la legalitat que era la república. Comptava amb les simpaties d' obrers, camperols, sindicats, i grups socialistes, anarquistes i comunistes. El bàndol nacionalsocialista, va rebre el suport de les faccions rebels de l'exèrcit, l'oligarquia industrial, els propietaris, la burgesia i l'església catòlica.

Durant la guerra, el bàndol republicà no va rebre ajuda de les democràcies europees. Només la Unió soviètica va enviar ajuda militar i no va ser comparable amb la que va rebre el bàndol nacionalsocialista d'Alemanya i Itàlia.

Després de tres anys de guerra les tropes colpistes dirigides pel general Franco van obtenir la victòria.

Començava la dictadura de Franco que va durar quaranta anys.

Així doncs, l'acabament de la Guerra Civil a Espanya va donar pas a l'entrada d'una nova i perdurable etapa basada en un règim dictatorial i governat pel general Francisco Franco.

El règim de caire feixista imposat pel general Francisco Franco es divideix en quatre etapes:

- **Primer període:** 1939-1951. Són els anys d'autarquia econòmica i d'aïllament internacional. En aquesta etapa, el franquisme va procurar superar la difícil postguerra tancant-se en si mateix, per convicció i pel rebuig que va trobar a l'exterior. En aquests primers anys, va començar una intensa repressió política i cultural amb l'objectiu d'eliminar qualsevol signe de manifestació democràtica i d'oposició als principis ideològics franquistes.

- **Segon període:** 1951-1959. Encara en plena postguerra, la nova conjuntura internacional va permetre que el règim fos reconegut internacionalment, a canvi, es va veure obligat a anar liberalitzant a poc a poc la seva economia.

- **Tercer període:** 1959-1973. Varen ser els anys del "miracle" econòmic espanyol. Es va produir un desenvolupament econòmic notable, però força desequilibrat, que va tenir un fort impacte demogràfic i social. Malgrat tot, l'expansió econòmica tampoc va servir per canviar l'estructura política.

- **Quart període:** 1973-1975. Els últims anys del franquisme van ser els de la crisi econòmica i política. Al novembre de 1975, amb la mort de Franco, es va començar obrir el camí cap a una monarquia parlamentària.

L' ideologia del règim franquista era de dretes. Aquesta ideologia va partir dels principis de la Falange de 1933 de José Antonio Primo de Rivera que es resumien en:

- Nacionalisme a ultrança.
- Respecte a la propietat privada.
- Principi de lideratge (del nacional-socialisme).

D'altra banda, Francisco Franco també es va inspirar en els principis del moviment nacionalsocialista en què Espanya era tota una unitat de destí universal i per tant el servei a la unitat, el de grandesa, el de llibertat i el de la Pàtria era sagrat. En segon lloc destaca la importància i l'honor de respectar la llei de Déu per part de la nació espanyola. A més a més, la unitat entre els homes i les terres d'Espanya havia de ser legal a la Pàtria i la seva independència era una exigència de la comunitat nacional.

També cal dir que aquest règim va ser caracteritzat per la substitució del concepte de la democràcia parlamentària per la democràcia orgànica. Aquesta era un sistema polític en el qual la representació popular no es realitzava a través del sufragi universal sinó a través de les relacions naturals com eren la família o el municipi, per tant aquest mètode rebutjava el liberalisme, el parlamentarisme i els partits polítics. El cabdill va concentrar tot el poder en les seves mans i va negar tot el dret polític, lingüístic i cultural a les regions. Així doncs, Espanya es va convertir en un règim dictatorial i el catolicisme va passar a ser la religió de l'estat. Per últim, el general es va autoproclamar cap d'estat.

Així doncs, la propaganda franquista recordava als ciutadans els valors tradicionals, religiosos i nacionalistes.

Un dels eslògans franquista va ser "España una, grande y libre".

3. El paper de la dona durant el franquisme

El model femení que encaixava a la perfecció amb el règim va ser presentat per la jerarquia eclesiàstica. La dona havia d'anar vestida de manera peculiar, aquesta doncs era: mànigues llargues o fins al colze, sense anar escotades i amb faldilles llargues per evitar l'atenció dels homes. La roba no podia ser curta ni transparent. L'objectiu de la dona era cuidar de la llar, de la família i practicar la religió. Excepcionalment només podien descuidar les seves feines si aquestes havien d'assistir a treballar. Va ser així com la dona a poc a poc es va anar incorporant al món laboral.

Les dones joves no podien sortir soles per assistir als espectacles o qualssevol altre lloc, a més a més tampoc podien anar acompanyades per algú del sexe oposat amb excepció familiar.

Aquest doncs era el paper i el model femení explotat de l'època.

Propaganda del paper de la dona de l'època

La dona durant l'època franquista va ser considerada un ésser menor respecte l'home. Així doncs havia d'obeir totes i cada una de les ordres del seu marit el qual un cop mort passava a sotmetre les del seu fill.

El seu paper era clar i simple: mare i obedient esposa. A més a més els seus drets eren molt inferiors a la resta i socialment no era ben considerada.

La seva educació estava orientada des de la seva joventut a ser dones de casa per servir als seus marits. Aquests, doncs, eren relacionats amb l'educació, ja que hi tenien més dret, mentre que la dona la van relacionar amb la obediència

Així doncs, la injustícia entre els dos sexes era molt clara. Quan va entrar el nou règim, Francisco Franco va revisar el codi penal i va imposar la llei de tenir el dret de matar a les dones en cas d'adulteri: "La maté porque era mia". A més a més se les explotava laboralment com a dones de la llar, no tenien els mateixos drets i eren considerades objectes útils.

3.1 La secció Femenina de la Falange

La secció femenina va ser creada i dirigida per la seva fundadora Pilar Primo de Rivera, germana de Primo de Rivera.

Aquesta organització va tenir un paper molt important en el posterior règim franquista, ja que la seva finalitat era transmetre els valors morals i polítics dels règims. Cal dir però que va mantenir fidelitat a l'ideari de la Falange inicial que formà José Antonio Primo de Rivera.

En els seus inicis, la Secció Feminista va començar sent una petita part de la Falange, ja que José Antonio va acceptar-la perquè va començar a ser conscient de la importància que tenia el paper de la dona com a mare i transmissora dels ideals per als seus fills. A partir d'aquest moment, l'organització va començar a formar les "mandos" les quals varen rebre un fort adoctrinament espiritual i ideològic, a més a més eren les futures dirigents. L'ensenyament d'aquests comandaments es basà en el model feixista europeu però més concretament amb l'alemany.

La secció femenina tingué una ideologia que corresponia a la barreja de diferents pensaments. D'una banda la ideologia falangista i d'altra banda la de la tradició catòlica espanyola.

Primerament destacaré la ideologia falangista. Tot i que amb el pas del temps aquesta organització va acabar constituint una institució de l'estat, cal recordar que els seus inicis es varen trobar sent una branca de la falange, per tant varen compartir moltes característiques. Això si, aquest moviment es va centrar a desenvolupar les ideologies que creien que eren més importants per al sector femení. Amb això volien aconseguir transmetre als seus pensaments però també re adoctrinar a totes aquelles dones que havien donat suport a la República. Cal destacar com a valors femenins; l'antimarxisme i l'antiliberalisme. Aquests doncs els volien impartir a totes les dones de l'època, sobretot a les republicanes, i si més no a les seves filles. Volien canviar el món amb els seus ideals.

En segon lloc destacaré el catolicisme, ja que va ser la base principal de la secció feminista pel seu tradicionalisme i per la gran influència que tenia en les dones espanyoles, però sobretot perquè la major part d'idees d'aquesta organització tenien els seus orígens en idees religioses. Una dona de moral catòlica havia de cuidar del seu marit i dels seus fills, tal com dictava el catolicisme. A més a més no podia opinar sobre qüestions polítiques o en altres poc "femenines".

Amb el pas del temps, aquesta organització va començar a ajudar a les persones de la Falange que havien estat empresonades o a les famílies dels difunts. Però la seva evolució va esdevenir quan va esclatar la Guerra civil, va ser llavors quan varen trobar una raó per existir i quan la xifra de dones implicades va començar a augmentar sense parar. Varen veure la necessitat de definir un model social de dona, ja que ningú va dedicar els esforços suficients per fer-ho.

Primerament, cal anar a l'època de postguerra i viatjar fins als anys quaranta, ja que aquests són els primers anys del franquisme.

Era una etapa de pobresa, repressió i de violència. Així doncs, les dones varen ser les encarregades de lluitar per la població Femenina. Els seus programes, durant els primers anys de la postguerra, van donar suport als principis de l'autarquia defensada i practicada pel règim, cal dir que la major part de les seves tasques anaven orientades a la política del règim tot i que també en varen realitzar d'altres destinades només a la secció femenina. Podem dividir les seves funcions en dos grups: D'una banda la pública i propagandística i d'altra banda la controladora i estabilitzadora. Però cal destacar que tot allò que realitzaven no sempre va ser acceptat per una majoria, ja que les seves tasques estaven relacionades amb les autoritats repressives del moment. Malgrat això, el fruit de les seves activitats va ser molt positiu i eficaç, ja que varen aconseguir mantenir els seus projectes. Aquesta secció va ser capaç de presentar projectes compatibles amb el règim i la ideologia Franquista i a més a més varen poder tenir una petita veu en les limitades oportunitats de participació que els hi oferia el règim gràcies a la seva fundadora Pilar Primo de Rivera, germana del fundador de la Falange José Antonio Primo de Rivera, i per tan estimada pel mateix Franco que els garantia el seu suport en aquesta secció.

Anys més tard Pilar va trobar competència amb Mercedes Sanz Bachiller que pretenia seguir el model Alemany amb un poder independent a la Falange. La Pilar, d'altra banda pensava totalment el contrari ja que creia que havia de ser la mateixa secció Femenina capaç d'encarregar-se i poder gestionar allò que volguessin com la sanitat o les mesures socials.

Aquesta disputa va finalitzar l'any 1939 amb ordres i organització de Franco dins la secció. Finalment Mercedes va ser substituïda i més tard eliminada. Va ser així com Pilar va començar a veure que la Secció Femenina era amenaçada per altres sectors del règim i per tant començava a perdre terreny. A partir d'aquell moment, va començar a defensar les ideologies del seu germà José Antonio.

Anteriorment i durant els 40 anys aquesta secció va seguir el model Alemany i Italià. Cal destacar l'etapa de 1944-1950, ja que mundialment va ser una època de canvis perquè les dues potències respectives estaven a punt de perdre la Segona Guerra Mundial i va ser així com van haver de dissimular totes les idees feixistes d'aquests règims. Així mateix en finalitzar aquest conflicte i la Guerra Civil, el partit de la Falange es va dissoldre i va perdre influència, fet que va provocar el plantejament d'alguns sectors i principis de la secció.

Finalment aquesta organització va començar a percebre grans canvis a causa de la imposició de la democràcia, l'arribada del turisme, canvis pel que fa a la sexualitat femenina, etc... Aquests fets varen tenir lloc cap als anys 50 i varen perdurar fins a la fi del Franquisme. Així doncs es varen introduir noves influències i institucions en l'àmbit de la política que va acabar de disminuir les idees i influències feixistes de la Secció femenina.

Molts ideals femenins varen ser replantejats i contradictoris al Franquisme. Un dels factors més influents va ser el turisme, ja que les dones varen començar a fixar-se amb les dones estrangeres i els seus ideals, aquestes presentaven més llibertat i una altre estil de vida. Gràcies a aquests models varen obrir els ulls i es varen donar compte de totes les injustícies que havien viscut fins el moment. Així doncs, varen creure amb un altre model de vida i van lluitar per ell. Van començar a veure que les dones estrangeres que visitaven el país tenien dret al casament opcional, a lluir escot, a passejar i visitar el país independentment, etc...

Així doncs, impulsades per aquests ideals varen començar a crear moltes institucions i a seguir els drets que els hi pertocava. Van obrir clíniques il·legals per realitzar els avortaments, situades a ciutats estrangeres, i van començar a aparèixer les primeres píndoles anticonceptives.

Va ser així com van començar a lluitar pels seus drets contradictoris a tots els règims, gràcies a una altra visió del món, que les havia cegat fins el moment.

4. L'educació durant el franquisme

L'educació durant el franquisme va ser el model implantat per la dictadura del general Francisco Franco. El seu objectiu era formar als ciutadans per un futur i transmetre'ls els valors propis del sistema polític. A més a més aquest model franquista pretenia eliminar l'obra educativa de la Segona República Espanyola, difonent a les escoles els principis ideals dels vencedors de la Guerra Civil i establint un ideari basat en el nacionalcatolicisme.

La repressió del règim es va aplicar amb duresa al professorat. Es revisava la seva actuació i s'autoritzava la seva continuïtat en la tasca. Era molt important demostrar no haver estat ni comunista, ni anarquista, ni separatista ni francmaçó. Molts mestres i funcionaris de carrera, varen ser traslladats forçadament a altres escoles, situades en llocs allunyats d'on prestaven servei o en altres províncies. Altres van ser apartats de manera temporal o definitiva de l'ensenyament, i altres van preferir fugir a l'exili, per temor a les represàlies. Es calcula que el març de 1939, a Catalunya, més d'un miler de mestres foren exclosos de l'ensenyament i que per suplir-los s'enviaren mestres procedents d'Extremadura i Castella, així el règim s'assegurava el "desarrelament cultural" en l'educació dels infants catalans.

Les places docents que quedaven vacants eren cobertes preferentment per excombatents del bàndol nacional, molt identificats ideològicament amb el règim, però sense tenir una formació acadèmica adequada. A les aules, els materials lectius o els mitjans d'expressió emprats havien de passar la censura per tal d'evitar continguts que podien ser considerats massa liberals. Els llibres de text havien de ser fidels als principis del Moviment i per tant es prohibien tota la resta.

Es prohibia també la coeducació de nois i noies, ja que era contrària al règim. A més a més les nenes havien d'anar a classes separades a partir dels sis anys i així es va mantenir fins a l'aprovació de la Llei General d'Educació de 1970.

L'escola franquista es caracteritzava sobretot en l'etapa del primer franquisme (1939-59), per aportar a les aules els valors patriòtics i religiosos del règim.

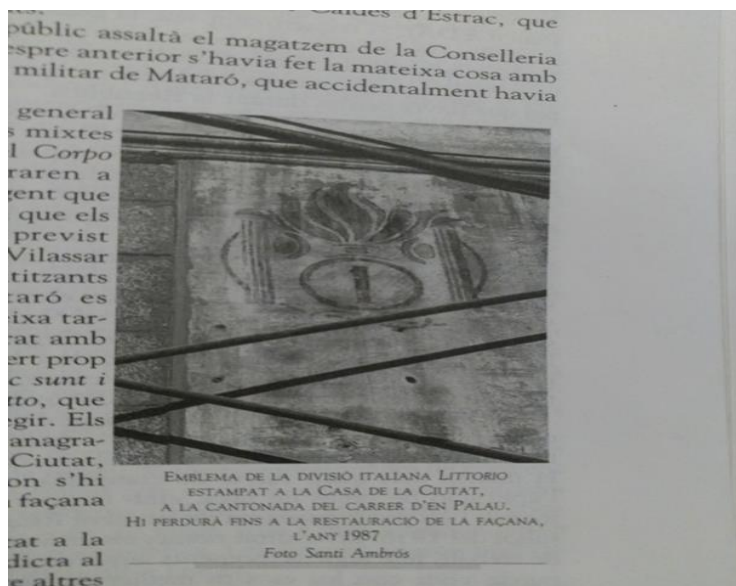
- 1) Es penjaven el crucifix, el quadre de la Immaculada i el retrat de Franco a cada aula.
- 2) Obligació de resar el parenostre a l'inici de la jornada lectiva.
- 3) Per entrar a l'aula calia dir la frase, a tall de cortesia "Ave Maria Purísima" que s'havia de respondre amb "sin pecado concebida".
- 4) Pujar i abaixar la bandera a l'inici de la jornada escolar i quan aquesta finalitzava, acompanyant l'acció de la cantada de l'himne de la falange.
- 5) En els primers temps del franquisme, professors i alumnes havien d'assistir obligatòriament a la missa dels diumenges i processons.
- 6) L'ensenyament es feia tot en castellà i hi havia una separació de matèries a cursar per als nois i les noies. Els nois havien de cursar la matèria de "Formación del Espíritu Nacional" i les noies "Labores del Hogar".

S'invertia poc en educació i per aquest motiu les escoles públiques amb pocs recursos, acollien els alumnes de les classes populars; mentre que les classes benestants duien els seus fills a les escoles privades.

5. El Franquisme a Mataró

El 27 de gener de 1939 la ciutat va quedar orfe d'autoritats republicanes. El comandament de l'exèrcit popular va prendre la decisió de no oferir resistència a Mataró, després d'haver enderrocat el pont d'Argentona. Aquella mateixa tarda les tropes del general Franco, concretament les forces mixtes de la divisió d'assalt Littorio del Corpo Truppe Volontaire, van entrar a Mataró i foren aclamades per la gent que es trobava al carrer. El seu avanç va quedar enregistrat amb un grafiti que varen pintar en un cobert prop del camí del mig que llavors es trobava a Cabrera i a més a més varen estampar el seu anagrama a la paret de la Casa de la ciutat.

Estampat de la casa a la ciutat

Entretant, la gent va començar a organitzar la ciutat en patrulles addictes al nou règim i a més a més varen aconseguir alliberar als detinguts que havien estat presos durant la República i que restaven a la presó de Mataró. Així doncs amb l'entrada del nou règim els anys de patiment ocasionats de la guerra varen acabar, segons una part dels ciutadans. D'altra banda n'hi havia que pensaven que els anys de patiment començaven a partir d'aquell dia.

Tot i començar a formar-se el nou règim franquista, les autoritats republicanes com a símbol de protesta varen fer metrallar llocs de la ciutat de Mataró com plaça Santa Anna i el centre urbà, ocasionant doncs dos morts i diversos ferits de la població civil, entre ells algun soldat italià.

Finalment varen ser abolides les institucions de la segona República marcant doncs com a data important l'1 de febrer, dia en el qual es va constituir una comissió gestora provisional nomenada per les autoritats militars. Aquesta doncs es compongué bàsicament de persones de la dreta espanyolista i tradicionalista amb l'alcalde Joan Grufau que va formar part d'un ajuntament de la Dictadura i era president a Mataró d'Acció popular Català. També cal destacar que la gestora de l'ajuntament va voler donar homenatge al Cabdill Francisco Franco per haver portat l' exèrcit a la victòria i salvar-lo de la nació Popular. D'aquesta manera la dreta va recuperar el poder municipal que havia perdut durant la República.

Així doncs a partir d'aquell moment es va implantar a Mataró l'organització Falangista. Aquesta doncs era el partit d'idees feixistes que es va nodrir d'un sector social que simpatitzava amb els vencedors, pel mal record de la guerra. Cal dir que per a uns la Falange era la idealització del nou ordre que s'implantava per finalitzar amb el moviment revolucionari, i pels altres era un règim més o menys semblant a la dictadura de Primo de Rivera.

Després de la presa de poder del general Francisco Franco la primera gestora s'hagué d'ocupar de posar la ciutat en marxa i d'organitzar els serveis públics danyats durant la guerra. A més a més va haver de solucionar un problema molt important; les necessitats de la població com l'habitatge o l'abastament de queviures.

L'ajuntament va començar a prendre mesures per adaptar-se al nou règim. A poc a poc els jornals es varen adaptar al règim i això va causar entre els ciutadans moments angoixant com també la manca de treball i la pèrdua del valor de la moneda que havien utilitzat fins al moment. Un altre mesura que es va prendre va ser l'expulsió dels funcionaris municipals considerats com a no adeptes al nou règim tot readmetent els que havien estat expulsats a causa dels fets revolucionaris, però igualment es va produir el retorn de les retolacions dels carrers a l'estat en què es trobaven abans de l'arribada de la segona república. La Riera passà a nomenar-se Avenida del Generalismo Franco, la Rambla, rambla de José Antonio, el carrer d'Argentona prengué el nom de Calvo Sotelo, el carrer de Cuba el del general Mola i el Caminet el de Queipo de Llano a més a més varen enderrocar l'obelisc de Plaça Santa Anna.

Com arreu de Catalaunya l'Ajuntament hagué d'adoptar el castellà en tots els actes d'administració pública així com en la celebració d'actes cultes eclesials públics i en l'educació. L'Església i els centres religiosos propers de dretha varen recuperar els seus immobles i els béns que els havien confiscat. Al seu torn, els industrials van tornar a recuperar les seves empreses i els propietaris de les finques urbanes els seus immobles. Per contra, es produí la confiscació del patrimoni de les associacions polítiques, sindicals, i recreatives prohibides, entre les quals la Casa del Poble i l'Ateneu Popular. També es va estendre a la Societat Iris i al casal de la Unió de Cooperatives de la Riera que van ocupar algunes delegacions del nou règim.

D'altra banda es va imposar un fort control als obrers i varen clausurar la farmàcia de l'Aliança Mataronina. Mentrestant els combatents de l'exèrcit republicà varen ser deportats a camps de concentració.

Dins la repressió política dels moments, les persones més compromeses amb els fets del juliol de 1936 i la revolució varen ser empresonades i algunes condemnades a mort. El juny de 1940 la comissió gestora municipal va ser cessada pel governador civil que nomenà una nova gestora patrocinada pels excombatents de l'exèrcit nacional. Aquests formaven part del "campo catalanista" al·ludint a llur militància a les files de la Lliga Catalana o de la Federació de Joves Cristians de Catalunya.

Finalment Josep Martí Pascual va ser nomenat al febrer anterior *Jefe Local del Movimiento*.

Desfilada davant la casa de la ciutat en un acte d'afirmació de FET y de las Jons (any 1940)

Es va introduir l'obligada salutació a la romana, obligada en interpretar-se l'himne nacional de les grans desfilades i manifestacions del nou Estat Nacional Sindicalista. D'altra banda es varen dictar mesures contra els funcionaris de l'administració provisional i municipal que en acte de servei no s'expressessin en l'idioma oficial de l'Estat, així com se'ls hi va manar a les oficines municipals de Mataró. També varen dur a terme altres disposicions com la supressió de carnaval, la imposició de censura en els mitjans de comunicació social i en els espectacles, el permís governatiu per a qualsevol reunió...

El gener de 1942 Franco va tornar a visitar Mataró. Va aprofitar per inaugurar la reproducció actual de la creu de terme a la Rambla, ja que havia estat aixecada durant una santa missió mesos abans. Durant aquesta visita, les empreses tèxtils locals van lliurar a Franco pessetes en agraïment d'haver-les salvat i a més a més va destinar totes les seves pessetes a la construcció d'una caserna per al Frente Juventudes, el que coneixem avui en dia com a Casals de Joves. A partir del 1943 els actes oficials i les commemoracions del calendari del Movimiento varen quedar com una cosa oficial però a llurs convocatòries ja no era obligatòria l'assistència dels treballadors.

Alguns anys hi va haver la presència d'actes més rellevants com la inauguració del monument als Caídos a l'actual plaça de les Tereses i la caserna del Frente Juventudes (1945) o la segona visita de Franco (1947). L'any anterior Franco va ser nomenat alcalde honorari de Mataró i per tant se li va lliurar la primera medalla d'or de la ciutat que s'acabava de crear.

Cal dir també que en aquells moments de postguerra la vida es va fer molt difícil com a conseqüència de les condicions salarials i de treball imposades a l'acabament del conflicte. A més a més també hi contribuïa la manca de matèries primeres, la falta de combustible i d'articles alimentaris i la política autàrquica.

Fins a l'any 1950 no es va renovar a Mataró el servei del gas de ciutat, i fins dos anys després no va ser abolida la targeta de racionament, però van continuar les mesures reguladores de preus i marges comercials. Malgrat aquestes condicions, es va concedir subsidis per la manca de les matèries primeres i l'energia elèctrica, van aconseguir algun augment salarial i alguna altre avantatge com la retribució del diumenge l'any 1940 o alguna paga extra. És així com va quedar enregistrat l'any 1946 quan algunes de les fàbriques varen quedar aturades. Però el problema es va presentar quan a la segona quinzena d'aquell mateix més es va produir la vaga més important del règim plena de manifestacions i protestes que aplegaran a molta gent. La vaga tingué lloc a la Casa de la Ciutat. La seva finalitat era fer pressió per al cobrament de 75 pessetes mensuals per a fer front a l'augment del cost de la vida. Finalment, els ciutadans ho varen aconseguir.

Anys més tard la situació es va calmar gràcies a la festa de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat i que per tant va donar peu a què la Comissió Abat Oliva celebrés algun acte de propaganda a Mataró. A més a més a la Biblioteca Popular de la Caixa d'Estalvis s'hi va exposar la llàntia votiva. Aquests actes oficialment tolerats es poden tenir com una mostra d'una catalanitat col·lectiva d'aquells moments.

Per situar el context laboral d'aquella època , vaig consultar al padró d'habitants de 1950-1951 per saber quines activitats eren les més pràctacades del moment.

Després de consultar els registres del districtes 1, 2, 3, vaig posar en comú totes les activitats més realitzades de l'època. Aquestes eren: Comerciant, treball domèstic, jornalier, metge, agricultor, textil, religiós, afilador, oficinista, mestre, teixidor i mecànic.

D'altra banda i respecte l'ocupació laboral hi havien els nens i nenes que anaven a l'escola, per tan l'ocupació escolar, i les persones grans que ja estaven jubilades.

6. El primer de Maig

El primer de maig és una festa de reivindicació i protesta del moviment obrer, instaurada en el congrés de la Segona Internacional l'any 1889.

La data també volia recordar els fets sagnants a les jornades de protesta dels obrers de Xicago, dels primers dies de maig de l'any 1886, que acabaren amb l'execució de dirigents anarquistes acusats d'haver llençat una bomba contra la policia, provocant així la mort de vuit persones.

Cal destacar també l'incendi d'una fàbrica tèxtil a Nova York, on les víctimes varen resultar ser dones. Les obreres de la Cotton s'havien declarat en vaga per les condicions de treball insuportables que patien i havien ocupat la fàbrica. El propietari de l'empresa va ordenar tancar les portes i provocar un incendi. La intenció d'aquest era que les treballadores acabessin sortint de la fàbrica. Malauradament, les flames es van estendre i no van poder ser controlades. Van morir les 129 treballadores que hi havia dins. Aquestes protestarien pels salaris baixos, la jornada laboral de 12 hores i l'augment de càrregues laborals. Moltes obreres van ser detingudes i algunes trepitjades per la multitud.

Protesta de les obreres de la Cotton

A partir de les manifestacions laborals de les dones de l'època i sobretot a partir de la gran catàstrofe de l'incendi de la fàbrica, cada 8 de març, celebrem el dia internacional de la dona per la commemoració a aquests fets. Aquest fet ens porta els orígens de la celebració del dia Internacional de la Dona cada vuit de març. Els historiadors, diuen que no va ser l'únic fet que va portar a aquesta commemoració però sí que va resultar un dels últims perquè l'any 1975 Nacions Unides proclamés aquest dia com Any Internacional de la Dona.

A Catalunya la jornada de reivindicació del Primer de maig se celebrà per primera vegada l'any 1890, amb manifestacions i mítings a Barcelona i en altres ciutats del Principat. La manifestació i el míting de Barcelona fou encapçalat per Antonio García Quejido, aleshores president de la UGT, que va ser qui va lliurar el manifest reivindicatiu dels treballadors al governador civil de Barcelona.

El Primer de maig s'anà consolidant, amb vagues, mítings, manifestacions i també amb festes lúdiques durant els primers anys del segle.

Tot i que la dictadura de Primo de Ribera prohibí qualsevol manifestació, es continuaren celebrant mítings reivindicatius.

Les manifestacions i la jornada de vaga es repregueren a partir de l'any 1930.

6.1 El primer de Maig a Espanya

Després d'una vaga realitzada el mes d'abril com a conseqüència d'una campanya de premsa a favor de la baixada de preus dels productes alimentaris i del cost de la vida en general, la ràdio va començar a anunciar l'organització d'una altra vaga general per al primer de maig següent. Els treballadors de les fàbriques, van organitzar un intent de vaga general per protestar sobre condicions laborals entre les quals hi havia la norma de treballar 48 hores.

Cal dir que el dia anterior ja havien circulat per les fàbriques i els tallers plens escrits a màquina, que proposaven anar a la vaga.

Així va ser com el primer de maig del 1951, molta gent no va anar a treballar a les fàbriques, i els qui hi havien anat, varen arribar a mig matí. La vaga va afectar majoritàriament al tèxtil, la metal·lúrgica, al vidre i al ram de l'aigua. Cal dir que les botigues i els comerços no van tancar, però segons el testimoni d'Amadeu Vives. Catalina Pinart que treballava a Can Gassol, recorda haver participat en la vaga. Ens explica que, quan estava treballant, una noia li va dir que s'havia de dirigir perquè anaven a la vaga. Catalina Pinart ens explica totes les discussions que es van produir al carrer i els xiulets realitzats contra la gent que volia tornar a la fàbrica.

Un altre testimoni "G. Lòpez Raimundo", explica que la vaga no només va afectar a Can Gassol sinó també a altres fàbriques; la vaga va ser quasi completa a Mataró.

Amadeu Vives, que la va viure com a treballador de la Cooperativa del Forn del Vidre, ens complementa la informació: "La gent de la junta directiva de la Cooperativa tenien por de fer vaga perquè estaven molt controlats des de Governació i des dels sindicats. Recorda el moment en què es varen reunir una bona colla de cooperadors i gent de la junta entre els quals destaca Jaume Galceran i Josep Estrems, aquests no ho tenien gens clar, ja que temien el tancament de la fàbrica. Finalment, un grup de treballadors es va quedar a la fàbrica a fi de testificar que s'estava treballant i per tan no van figurar com a fàbrica en vaga".

Enric Freixenet ens explica que ell també treballava a la Cooperativa del Vidre, era molt jovenet i no li van deixar fer vaga.

"Les dones de les fàbriques van venir i ens van dir que havíem de ser solidaris i anar a la vaga, però el responsable de la fàbrica va decidir que els més joves anéssim a jugar a la plaça Fiveller i que els altres havien de treballar perquè la fàbrica no podia tancar. Jo em vaig quedar. Quan ens van avisar que vindrien els de la Guàrdia Civil a inspeccionar-nos, em van ordenar que anés a buscar la gent que estava al cinema Gayarre veient una pel·lícula. Hi vaig anar però aquests no varen voler tornar a la feina i vam haver de dir a dones veïnes que fessin veure que treballaven a la fàbrica; així, quan va venir la Guàrdia Civil, van considerar que no feien vaga"

El mateix dia 1 de maig es van mobilitzar alguns delegats comarcals, la Guàrdia de Franco i la Guàrdia Civil a l'Ajuntament de Mataró per parlar amb la patronal de les fàbriques més importants i poder obtenir informació. Els van informar que en molts casos s'havia cantat la "Internacional Obrera" i varen saber que els qui van influenciar a la gent a fer vaga eren persones organitzades en el PSUC i la CNT. Va ser així com varen dir a les empreses que tenien el torn de nit que procuressin aconsellar els treballadors i treballadores d'anar a treballar amb amenaces d'acomiadar-los.

Es va ordenar a la Guàrdia Civil que detingués les persones següents: Francesc Vives i Castellà, Joan Brunet i Maltas, Eusebi Lleonart i Salichs, Francesc Batllaura i Domenich, Alexandre Vergés i Pi, Joan Prat i Graupera, Gil Gallemí i Badia, i Josep Garí i Josefa. Segons l'informe de la falange els principals influenciadors eren el comitè de Can Gassol. Posteriorment va començar un seguit de detencions.

El delegat del govern va decidir tancar la fàbrica Gassol perquè al torn de la tarda no s'hi va presentar cap treballador. A les altres fàbriques que tenien el torn de la tarda, es va aconseguir que els treballadors tornessin a la feina.

Però de nou, com que hi havia rumors que l'endemà es tornaria a la vaga en protesta per les detencions, de bon matí l'alcalde va informar el governador civil de la situació, i a les quatre de la tarda el governador civil es va presentar a Mataró acompanyat de diverses autoritats. Es van reunir a l'Ajuntament amb els representants de la patronal de les principals empreses de la ciutat.

D'altra banda la premsa de Barcelona i el diari de Mataró informaren de les detencions i acusaren la CNT i el PSUC de ser els principals instigadors. Després d'aquesta vaga, la classe obrera va frenar la seva tàctica de lluita a causa de la repressió, però les reivindicacions laborals van continuar posteriorment diversos anys.

Aquests conflictes originats principalment a les fàbriques com a motiu de protesta laboral, eren un enfrontament a la dictadura franquista.

6.2 Festivitat de San Jose Obrero

Amb l'arribada del franquisme, el primer de maig a poc a poc va perdre el caràcter reivindicatiu i va passar anomenar-se "el dia de San Jose Obrero". El règim es va apropiat de la significació d'aquell dia per donar a conèixer una visió de la societat que consistia en l'harmonia de classes", així és com ho explicava el director de l'Arxiu Històric de CCOO.

Així doncs els treballadors de les fàbriques celebraven aquest dia festiu per descansar de la rutinària feina donant-li un caràcter religiós a la festivitat.

El significat de San Jose és bíblic. San Jose era un model de treball per sostenir la seva família i desenvolupar la seva feina. Aquesta doncs era la manera més quotidiana que tenien de viure, sobretot els obrers. Així doncs també feia referència als drets humans els quals deien que totes les persones tenen dret a un treball digne. D'aquesta manera amb el treball diari col·laboraven en aixecar el país i mantenir a la família; "el treball dignifica l'home"

7. La fàbrica Antoni Gassol

Manufacturas Antonio Gassol S.A era una de les principals indústries tèxtils de Catalunya que va arribar a disposar de quatre fàbriques. La seu principal va situar-se a Mataró.

Faré esment d'aquesta fàbrica perquè és on treballaven les persones que van fer vaga el 1951.

Consultant l'arxiu comarcal, hi havien més llistats de fàbrica però aquest va ser el més significatiu pel nombre de persones que hi figuraven.

Fàbrica Manufactures Antoni Gassol

La historia de la fàbrica va iniciar-se a mitjans del S XIX dins un municipi de la comarca del Gironès que actualment forma part de l'àrea urbana de la ciutat de Girona, Salt. L'any 1846 la situació va fer un gir quan l'empresari Pere Ramió va fundar la primera fàbrica tèxtil al nucli de Salt. Anys més tard va tenir diversos propietaris, fins que l'any 1923 va anar a parar a l'empresari Antonio Gasol.

Vista general de la fàbrica (Salt)

L'any 1923, l'empresari Joan Coma i Cros va vendre les seves instal·lacions a Manufacturas Antoni Gassol. Aquesta empresa va ser fundada el 1895 per Antoni Gassol a Mataró, el seu objectiu era dedicar-se a la fabricació i comercialització de mitges de cotó i altres matèries.

En arribar a Mataró, l'empresa va dedicar-se al gènere tèxtil ja que el creixement que s'havia produït en aquella època era molt important. Aquest creixement del sector va ser degut a dos motius principals. En primer lloc cal destacar la disponibilitat de mà d'obra femenina familiaritzada amb el punt a Mataró.

Aquest fet va provocar un notable creixement en el sector i la seva producció i en conseqüència l'entrada de moltes dones a la fàbrica de Can Gassol.

En segon lloc van aparèixer una sèrie d'empresaris emprenedors els quals en poc temps varen provocar una gran progressió del sector en la ciutat.

Així doncs amb el pas del temps, la dedicació al gènere de punt va anar creixent i adquirint una gran fama, ja que la seva producció va començar a disparar-se, cada cop hi havien més compradors i per tan més vendes i això donava feina a molts treballadors de les fàbriques tèxtils. A final dels anys seixanta es va començar a produir la fibra de poliamida a la planta de Salt i als setanta es va crear l'empresa Gassol Fibras, SA, dedicada a la texturització de la poliamida i altres fibres sintètiques de filament continuat. Amb l'arribada de les fibres sintètiques (polièster), es va transformar la filatura per a la manipulació d'aquesta fibra, amb barreges de cotó per a camiseria. Es va arribar a les 20.000 pues (unitats de producció de filats). El 1974 es va ampliar la filatura i es va construir la nau d'accés de l'autopista, i es va arribar a les 24.000 pues. La fàbrica de Salt va arribar a tenir fins a 50.000 metres quadrats construïts. El 1974 es va construir, en uns terrenys entre Salt i Bescanó, la planta de tint, per tancar tot el cicle, amb el nom de Gassol Color, SA.

A la fàbrica de Mataró es va diversificar el producte i es van fabricar, a més de mitges, mitjons i jerseis. En aquells moments, l'empresa tenia 1.800 treballadors entre Salt i Mataró. Als anys noranta, però, els canvis en els gèneres i la generalització de les fibres sintètiques van provocar una crisi en l'empresa, que va cristal·litzar entre els anys 2002 i 2005, amb la progressiva reducció de la plantilla i el tancament definitiu.

Va ser així com Manufacturas Antoni Gasol S.A, com altres fàbriques, es va dedicar només al gènere de punt, ja que van veure un gran futur.

La fàbrica de Can Gassol va significar molt per a Mataró, ja que va ser un dels motors econòmics de la nostra ciutat. Treballaven milers de ciutadans i la seva producció, mitges, era venuda per tota Espanya.

7.1 El Primer de Maig de 1951 a la fàbrica

Des del 1886 la festa reivindicativa del primer de maig s'havia anat celebrant. La seva prohibició va arribar amb els primers anys del franquisme.

El règim franquista va prohibir a tots els treballadors realitzar festa aquell dia.

Aquell mateix any hi va tenir lloc una de les vagues més importants de la història contra el règim franquista. El dimarts dia u de maig de 1951 a Manufacturas Antoni Gasol S.A no van acudir a treballar 565 treballadors dels quals 333 eren dones. Així doncs, aquesta fàbrica va sumar el nombre més gran de treballadors que van decidir fer la vaga general aquells dies.

La vaga va durar tres dies i la finalitat era protestar per les condicions laborals que tenien els treballadors. Entre elles cal destacar les hores que feien; els treballadors volien fer quaranta hores però els hi van imposar quaranta-vuit. Havien de treballar fins i tot els dissabtes.

La vaga dins la fàbrica va ser força dura doncs hi havia gent que estava totalment en contra i es van passar aquells dies molestant i intentant que la vaga fos un fracàs. Malgrat tots els obstacles, van aconseguir treballar quaranta hores.

Cal remacar que aquesta vaga va ser una de les més importants de l'època.

8. Que deia la premsa local ?

Quan esclatà la guerra civil, totes les publicacions editades a la ciutat varen ser suprimides excepte la d'un sol periòdic anomenat el diari " Llibertat", òrgan del Comitè Local Antifeixista, que va aparèixer utilitzant els mitjans tècnics confiscats "Diari de Mataró". Llibertat va ser una publicació analitzada en tot moment, ja que el seu caràcter de premsa de guerra el determinava. També cal destacar els problemes dins la premsa a causa de la manca de periodistes que varen ser enviats al front. Aquest diari va jugar un paper molt important políticament perquè principalment mantenia informada la rereguarda de les activitats del front. És destacable el fet que a les seves pàgines s'hi polemitzés posicions ideològiques contraposades.

La llei de premsa va assentar el 22 d'abril de 1938 la base jurídica. Aquesta en acabar la guerra civil tenia pensat regirar tot allò referent a les possibilitats d'expressar pels mitjans escrits les opinions i els judicis sobre els esdeveniments de tota mena.

Després de diverses lleis, la conclusió va ser clara. Es tractava d'establir un gran control sobre tot allò que es deia i només es deixava dir allò que servia als legítims drets de qui dictava la llei. A partir d'aquest moment el contingut de la premsa va fer un gir, ja que el control que varen establir ls mitjans va ser molt estricte. Així doncs, l'any 1945 va quedar sentenciada, per molts anys, la llibertat de premsa mataronina, ja abolida durant la Guerra Civil. Cal destacar la presència d'algun cas en el qual la censura va ser més feble. Així doncs a Mataró al llarg d'aquests anys es varen editar més de quaranta publicacions diverses.

El títol més important va ser el "Diario de Mataró" que va sortir l'any 1939 i que finalment després de tants de canvis va rebre el nom de "Mataró".

Al voltant d'aquest periòdic hi havien reflectits els interessos de dos grups amb diferents ideologies.

D'una banda hi havia el grup de dretes. Aquests volien fer un periòdic informatiu per reflectir la vida ciutadana i comentar les notícies diàries en tots els àmbits per acostar-la al públic lector. D'altra banda hi havia el sector falangista que volia publicar en els diaris per manipular políticament als ciutadans i donar a conèixer informació i propaganda falangista.

Va ser així com es va originar la lluita entre aquests dos grups que va desencadenar una sèrie de canvis en els titulars. El conflicte va finalitzar quan l'alcalde Albo va lliurar definitivament "Mataró" al grup falangista que des d'aleshores va tenir el poder informatiu a la ciutat. A partir d'aquest moment totes les publicacions realitzades s'originaven des d'un punt de vista d'esquerrres.

Tot seguit, la premsa obrera va ser creada a Barcelona l'any 1968 amb una ideologia socialista. Durant la restauració el moviment obrer va tenir una vida soterrada fins als últims anys de la dècada dels 80. El periòdic que va inaugurar la premsa obrera a Mataró va ser "El Grito de los Oprimidos" de 1890, primer any que es va celebrar la festa obrera de Maig. El varen seguir altres publicacions. Els darrers anys del segle XIX amb motiu dels assassinats anarquistes hi va haver una forta repressió. Quan les condicions ho varen permetre la premsa obrera va reprendre les seves activitats, però la situació política havia canviat així que els títols que varen sortir a partir d'aquell moment eren anarquistes.

Aquestes publicacions van reflectir la dualitat estratègica del moviment entre anarquistes purs i sindicalistes. Així doncs ens manca un bon apartat de premsa obrera, ja que no va adquirir la importància necessària. Cal destacar que les publicacions que representen al Gènere de Punt expressen la situació diària caracteritzada per l'extrema misèria i per les carències socials, també varen fer propaganda dels moviments obreristes d'aquells llargs anys.

9. Bibliografia i Webgrafia

Per realitzar el meu treball de recerca he consultat el llistat de treballadors de les empreses de Mataró i el seu padró d'habitants que hi ha al Museu comarcal del Maresme i he fet recerca bibliogràfica de l'època. També he pogut consultar el llibre de Margarida Colomer per parlar de la vaga general, que es troba a la llibreria Caixa Laietana.

He pogut fer també algunes entrevistes a antics treballadors de la fàbrica Antoni Gassol.

<https://arxiunicipaldesalt.wordpress.com/2015/02/25/manufacturas-antonio-gassol-sa/>

<http://www.infoguerracivil.com/espana-ideologia-caracteristicas-regimen.html>

<http://buxaweb.com/historia/temes/escat/franquisme.htm>

<http://blocs.xtec.cat/mariaclara/la-seccion-femenina/41-influencias/>

<http://www.vallenajerilla.com/berceo/garciacarcel/lamujerduranteelfranquismo.htm>

10. Annexos

Entrevistes

En la part pràctica del meu treball de recerca hi figuren dues entrevistes a antigues treballadores de la fàbrica Antoni Gassol. Les dues són dones i expliquen l'experiència viscuda en la vaga general en plena dictadura franquista.

Ana Maria Cabot

On va néixer?

Vaig néixer a Mataró

A quina escola vas anar abans de començar a treballar?

A les Franceses

Quants anys té vostè?

84

Amb quants anys vas entrar a treballar a la fàbrica?

Amb 14 anys

Recorda el conflicte que es va originar el 1951?

Oi tant! La veritat és que poca cosa sabíem. Érem tots a la fàbrica tancats quan es van presentar els guàrdies per agafar aquelles persones que ja estaven fixxades i tenir-los detinguts uns dies. Un cop se'l's van emportar, ens van treure a tots de la fàbrica i ens van dur al carrer fins que vam marxar a casa. La vaga va durar tres dies i a partir d'aquell moment ens van dividir per torns. Hi havia dos torns i jo feia el primer. Eren entre les vuit o les nou del vespre quan l'acabament de la vaga va ser anunciat a tots els treballadors del segon torn.

Nosaltres en fer el primer, teníem el torn de les cinc del matí i per ta no ens en vam assabentar, així doncs, no vam anar a treballar. Va ser així com ens van treure l'antiguitat, el cap de dos, tres anys ens la vam tornar.

Que era l'antiguitat?

Doncs mira, quan feia tres anys que treballaves a la fàbrica et donaven un plus. No era gaire, tres o dues pessetes. Jo quan vaig anar a dalt a la confecció, era de les que cobrava més, cobràvem 162 pessetes, això ho recordaré sempre, ja que la majoria cobraven entre 150-160 pessetes. Després però tot va anar pujant respecte al sou.

Recorda la vaga molt dura?

No, per nosaltres no. Ara bé, pels que van ser detinguts sí, ja que els agafaven perquè havien fet alguna cosa. Cada vegada que hi havia alguna vaga o venia Franco, aquests ja els agafaven perquè no fessin al mateix.

Recorda si la premsa va parlar de la vaga?

Sí, segurament alguna publicació respecte a la vaga hi va haver, però jo en aquella època no llegia molt les notícies perquè no m'interessaven.

Durant una època, el primer de maig va rebre un nom bíblic, aquest era el de San Jose Obrero, recorda perquè es va dir així?

La veritat és que no, no ho recordo molt bé, ja que pel primer de maig no vam fer res.

Com anècdota, recorda algun record que tingui vostè d'haver treballat a la fàbrica?

Sí. Jo quan vaig començar a treballar a Can Gassol, vaig entrar a la secció dels homes perquè poc després de la guerra hi havia molta feina i quan jo vaig sol·licitar-la me la varen donar amb una condició, que fos a la secció dels homes perquè a la de les dones no n'hi havia. A la secció dels homes hi havia feina perquè quan els nois marxaven a la mili es quedaven sense personal i per tant van agafar noies i vam estar-hi quatre anys aquesta secció. Més tard, quan ja hi va haver feina, ens van pujar a dalt, a la secció de les dones, ja que tenien un lloc més adequat per nosaltres. Cal dir però, que nosaltres a baix amb els homes cobràvem bastant, ja que fèiem feina d'home.

Muntàvem i teixíem no et creguis però cobràvem més que a dalt. Després quan vam passar a la secció de les dones ja ens van donar el sou que ens pertanyia.

Éreu més dones que homes?

No home no, la diferencia més o menys era la mateixa, ja que d'homes n'hi havia molts.

Coneix algú viu que hagués treballat amb vostè?

En conec molt poques. Conec a una noia que era molt amiga meva i que treballava amb mi i amb les meves amigues, però d'elles totes ja són mortes. N'hi ha una que em penso que és viva però no en tinc idea d'on viu, és una noia de la meva edat més o menys.

L'època de la guerra civil com la recorda?

Fatal perquè jo quan sentia una bomba m'esverava però de menjar no me'n va faltar mai perquè quan va esclatar la guerra vaig anar a viure a Tordera a la casa de Pagès dels meus oncles i per tant vivíem del camp. Tot el que conreàvem, després ens ho menjàvem, per tant d'aliments mai en vam trobar a faltar. Això si poder no teníem els capritxos que avui en dia es tenen però allò que era més necessari com les patates, les mongetes, el pa, l'oli, la llet per viure ho teníem.

La gent que pitjor u va passar va rebre ajudes?

Si no recordo malament, alguna cosa hi va haver.

Sobretot recordo el menjador social que estava davant de la sala Cabanyes.

Després als malalts els van portar a Valldemia que aleshores era un hospital. Jo vaig anar a veure un xicot que durant la guerra va caure malalt i el van enviar a aquí.

Algun familiar seu va anar a la guerra?

Si, el meu pare. Abans d'anar a la mili i quan va començar la guerra van tirar una bomba al carrer Lepant allà a la clínica. Amb la bomba es va trencar el cable del tren via que era de corrent i que per tant va quedar anul·lada en aquell moment. Va ser així com li va tocar al meu pare anar a arreglar el cable i mentre l'arreglava, algú ho va veure i van tornar a engegar el corrent que va rebotir al meu pare contra el terra. El pobre home se'n va sortir però li va tocar anar a la guerra coix.

En plena guerra, hi va haver un bombardeig al lloc on eren tots els companys del pare, i quan ell hi va arribar, va trobar a la meitat morts. Dos d'ells eren molt amics del pare i vivien a Mataró, recordo que un d'ells era el que treballava a Ca l'Homs.

Un dels detalls que em va explicar el pare és quan ell arribava d'unes marxes que feien i amb prou feines trobava algun aliment a taula, va ser molt dur per ell.

L'arribada de Franco a Mataró la recorda?

Sí, però no hi vaig anar mai. Algunes escoles sí que hi varen assistir, ja que era obligat, però allà a les Franceses no ens hi van obligar mai. Si volíem anar hi anàvem i si no hi havia cap problema. Així que mai vaig arribar a veure en Franco.

Amb l'entrada del nou règim, l'educació us va canviar molt?

Sí, tot va canviar força però cada escola s'adaptava com li agradava més. Tot havia de ser amb castellà ara aquí a les Franceses parlàvem català. Jo me'n recordo de dues noies que anaven al cor de Maria i que varen venir a la nostra escola, ja que a la seva quan venia en Franco o es feien celebracions al seu nom les obligaven anar. Van saber que a les Franceses no ens obligaven i per això varen venir amb nosaltres. Els seus pares varen anar a parlar amb la nostra directora: "Venim aquí perquè sabem que en aquesta escola no obliguen a les nenes a veure en Franco, n'hi assistir a manifestacions". Les monges van dir: "Per la mort de deu no u dieu perquè si no ens les carregàrem encara, però tranquil·les que us les agafem".

Durant aquella època el tema de la censura era molt present?

Oi tant. Sobretot parlar amb castellà. Recordo un dia, mentre feia cua amb la meva filla que era molt petita, un guàrdia se'ns va acostar mentre tots parlàvem i ens va dir que si ens sentia dir una altra paraula més amb català, aniríem a la presó. Quan va marxar, vam continuar parlant amb català sense cridar.

Té algun familiar/amic que hagués anat a la presó?

El meu sogre. Però no per parlar amb català sinó per la seva ideologia, temes de treball i sindicats.

El tema sindicats es va amagar molt?

Sí. Un cop varen fer una reunió de contraris del règim i perquè no els enganxessin varen anar per aquí a Can Bruguera i els varen anar a buscar allà perquè algú els va delatar. Quan varen arribar se'ls varen emportar directament a la presó. Si no recordo malament em va dir que en va quedar un d'amagat dins la brolla i no el varen poder agafar. Aquest quan va veure que ja portava estona allà dins, va sortir i va anar a avisar als altres per dir que no els esperessin, ja que els havien agafat

Finalment, m'agradaria fer un incís. Vaig llegir que durant la dictadura, es varen afegir carrers i canviar els seus noms. Que n'opina vostè?

Pel meu gust, és l'única cosa que es va fer bé.

Actualment el meu carrer no me'n recordo quin era, però se que des de l'estació fins aquí era el mateix carrer i ara en són tres: el d'avall que és el carrer Xurruca, el de Cuba i el d'aquí, Fray Luís. Per tant penso que és una de les coses més positives, ja que quan passejaves per un carrer sempre era el mateix, i en canvi avui en dia no.

Ana Maria Cabot

L'escola de la fàbrica Antoni Gassol on hi portava els seus fills

Ramona Albert

On va néixer?

A Mataró

A quina escola va anar abans de començar a treballar?

A Sant Josep. A l'escola, però, hi vaig assistir fins als 11 anys, ja que per motius personals vaig haver de deixar els estudis i entrar a treballar primerament a una fàbrica que es deia

Can Gassol era una fàbrica molt estricta, quan vaig anar amb la meva mare per apuntar-me em van dir que fins als 14 no podia entrar. Recordo que entràvem a les cinc del matí i la meva mare m'acompanyava fins a la fàbrica

Quants anys té vostè?

80 anys

Amb quants anys va entrar a treballar a la fàbrica?

A la fàbrica de Can Gassol vaig entrar a treballar amb 14 anys. Haig de dir que dels 11 anys als 14 vaig estar treballant a una altra fàbrica que es deia Can Fredera dels Carmelos, al c/Sant Agustí.

Perquè va decidir anar a Can Gassol si ja treballava a una altra fàbrica?

Un bon dia la meva mare es va assabentar que necessitaven gent per treballar a Can Gassol. La veritat és que era una gran fàbrica i la gent en parlava força bé així que va anar a preguntar. L'edat mínima, però, era 14 anys.

Ella em va voler apuntar quan encara no els tenia però em vaig haver d'esperar. Un cop vaig fer els 14 anys vaig poder entrar a treballar.

Com va adquirir el lloc d'encarregada?

És una gran història. Quan vaig entrar a treballar per primer cop, em van situar enmig de dues màquines que se'n deien la ramallosa. La meva funció era tallar les cadenetes del que era la punta de la mitja. Un cop tallades, passaven pel lloc on les cosien i sortien amb la cadeneta posada al mig. La joventut del moment érem els que realitzàvem la talla de cadenetes.

A mi m'agradava molt la ramallosa. Anava a treballar una mica més d'hora per poder provar la d'una senyora que estava a la nostra secció i que es deia Dolores Girabalt que era una de les que també tallava les cadenetes. Un dia l'encarregat em va dir: "Tant t'agrada aquesta màquina Ramona?", jo li vaig dir que molt. Així que el cap de poc de temps ja em van donar una i vaig estar uns 10 anys treballant amb ella. Més tard em varen donar un altre càrrec i enviar a una altra secció, ja que veien que hi posava molta voluntat. Aquesta era la Grega que és on fèiem les costures de les mitges. Abans les mitges duïen una costura recta darrere. Després d'això vaig estar a la secció de les etiquetes de la goma dels pantalons. I finalment em varen ascendir a encarregada, això significava més responsabilitat. Així que vaig estar 20 anys treballant amb màquines i 27 sent encarregada d'unes 40 dones.

Hi havia homes també ?

Sí, sobretot hi havia els mecànics. En aquell temps teníem un mecànic que es deia Valentín que treballava a la meua secció. Després quan varen canviar tota aquesta maquinària tan moderna es va començar a fer durant tot un any el torn de nit. A mi em va tocar aquest torn i recordo que només treballava amb homes. Des del meu punt de vista es treballa millor amb homes que amb dones, ja que obeeixen més.

Estàveu separats amb seccions?

Sí. Quan passaves al pati anaves a parar a un passadís que donava a la primera secció. La següent secció que venia després era la pres. Aquesta era dels homes i la seva feina era planxar les mitges. Un cop entraves, a mà esquerra ja venia la meva secció i si caminaves una mica més hi havia una altra secció. A cada torn del matí, tarda i vespre hi havia treballadores diferents.

Quants torns va fer vostè?

Francament he fet els tres torns. Vaig fer durant un temps el del matí però sobretot també vaig fer el de la tarda i quan varen posar de prova el de la nit també el vaig fer tot i que quan varen assignar els encarregats d'aquest torn ja no el vaig fer més.

Estàvem ben distribuïts i sempre hem treballat molt bé.

Quan arribava els dimecres, passaven els caps a cada una de les seccions i a tots els torns que fèiem per comprovar que tot estigués amb ordre. Al torn del matí i de la tarda, teníem vint minuts per esmorzar i berenar respectivament. Eren els nostres minuts de descans per parlar i relaxar-nos.

Ens ho passàvem molt bé, tan bé que de tant en tant quan ens ajuntem les antigues treballadores actualment encara en parlem i amb molt de gust.

Recorda el conflicte que es va originar el 1951?

I tant! En aquells temps vàrem fer tres dies de vaga. La finalitat de la vaga era protestar per les condicions laborals entre les quals hi havia la norma de treballar 48 hores, treballàvem els dissabtes i tot. Nosaltres volíem les 40 hores, ja que hi havia empreses que les feien i per això vam fer tres dies seguits de vaga. Estàvem tot el dia al carrer i quan arribava el vespre ens anava al parc del velòdrom.

Tots els treballadors van fer vaga?

Home sempre hi ha algú que es nega, però en aquella vegada va ser el màxim, ja que va ser molta gent la que en va fer.

Va haver-hi moltes vagues però com aquella cap, a més a més no cobraves per tant tots la fèiem de voluntat. El problema de les vagues era tota aquella gent que rondava per fora amb l'objectiu d'empipar i inventar rumors. Així que sempre s'havia de vigilar molt.

Respecte a l'antiguitat, recorda si li van treure?

No a mi no. El salari no era res de l'altre món però ser encarregada sempre tenies alguna pesseta extra però he de dir que era el doble de responsabilitat.

Recorda la vaga molt dura ?

Home bastant i encara sort que no la vàrem fer les tres fàbriques que hi havia al voltant a la vegada. Davant de Can Gassol hi havia Can Marfà que era una fàbrica de tint i després a l'altra vorera n'hi havia un altre de gènere de punt, aquestes no varen fer vaga.

Recordo tots els insults que vam rebre i com ens tiraven ous. Vam estar així tres dies seguits però va valdre la pena, ja que finalment vam aconseguir fer les 40 hores laborals. Recordo que la vaga de 1951 va ser la més important amb diferència que les altres, ja que protestàvem per aconseguir no treballar els dissabtes, ja que amb aquest dia de més fèiem 48 hores. No era el mateix treballar de dilluns a divendres que de dilluns a dissabte.

Van fer altres vagues les quals jo no vaig arribar a seguir, però com la de 1951 no en recordo cap, ja que va ser la més destacada de l'època.

Respecte a la premsa, saps si van publicar alguna notícia de la vaga de Can Gassol?

Sí. Van publicar que havíem estat molt bé i que la vaga havia estat molt ben controlada exceptuant aquelles persones que no paraven d'insultar-nos i tirar-nos ous, aquests però sempre eren els típics que els hi agradava esverar-ho tot

Per vostè, quina va ser la millor etapa de la fàbrica?

Si t'haig de ser molt sincera per mi no hi va haver cap etapa millor, totes van ser igual de bones. Com he dit sempre Can Gassol va ser la meva segona casa. Sí que és veritat que si algun cop ens hem queixat ha sigut pel simple fet que havíem d'anar a treballar i pensar molt, però les meves companyes i jo sempre hem estat molt contentes, elles també t'ho podrien dir.

Érem molts treballadors treballant a seccions diferents però sempre fent una bona feina. Recordo que quan vaig entrar per primer cop a la fàbrica era el número 177 i després la plantilla va augmentar fins a uns 1.000 treballadors. Érem com una família. Recordo que el dia que ens varen fer el centenari, per celebrar-ho ens can portar a un hotel que justament era a prop de la fàbrica de Salt, a Girona.

Estava tan contenta de treballar la fàbrica que venia abans de l'horari laboral. Jo començava a treballar a les dues i a dos quarts ja hi era per veure si no hi havia la senyora de la màquina que tant m'agradava i poder provar-la.

Els 47 anys que he treballat a la fàbrica els he fet amb molt de gust. Quan vaig haver de plegar cinc anys abans per motius personals, em van fer un comiat on vaig arribar a plorar perquè no els volia deixar.

Sempre he tingut molt bons records de la fàbrica i amistats que encara em perduren.

Li van posar cap inconvenient per plegar abans?

Pel que fa a la fàbrica no. Com he dit jo em vaig jubilar abans d'hora per causes personals l'any 60 i la gent de la meva edat havia de jubilar-se als anys 65. Al ser als 60, la seguretat social em volia pagar un 75% del meu salari, per tant vaig anar a parlar amb advocat per explicar-li el meu problema salarial. Ell em va dir que estava tot equivocat i que jo tenia raó, a mi em tocava el 80%.

Al cap de poc, vam tenir un judici i el vam guanyar, per tant des d'aleshores sempre he cobrat el 80% del meu salari.

La recordes una època molt dura la del franquisme?

Personalment bastant, sobretot quan la meva mare es va quedar viuda amb tres criatures tan jovenetes que érem. La nostra mare tenia força feina en tirar-nos endavant i més en aquells tems així que des de petits ja vam començar a treballar per ajudar a casa. El meu germà era lampista, la meva germana tenia una botiga de pijames i jo en aquells moments va ser quan vaig entrar a treballar a la fàbrica d'abans de Can Gassol. L'època de postguerra va ser molt dura. Vaig passar força gana, ja que no podíem menjar tot el que volíem. La mare tenia feina en tirar-nos endavant, ja que en aquells temps no rebíem tantes ajudes com avui en dia. Finalment ens en vam sortir, amb molta força i voluntat. No em penedeixo de res.

La censura era molt present?

Sí, això era molt sagrat. Si no volies anar a menjar garrofes a la presó havies d'estar calladet. Dins la censura, el tema de parlar amb castellà era molt present. Si entraven a casa teva i veien llibres amb català podia ser que anessin a la muntanya i t'afusellassin.

Quan va esclatar la guerra civil va afectar molt al sector del tèxtil?

Bé, va afectar d'una manera menys dura. No es feien tantes hores extremes. En aquells moments, o i treballar a Can Gassol quan feia el torn de tarda, aprofitava els matins per anar a treballar a una altra fàbrica tèxtil per poder guanyar més diners i pagar-me les coses.

El sector tèxtil era el més destacat del moment?

Sí. A més a més abans hi havia moltes fàbriques, i sobretot d'aquest sector. Cada carrer era una fàbrica.

Recorda alguna vivència que vulgui explicar?

Oi tant! Mira, els diumenges la nostra diversió era baixar a la riera, que aleshores dèiem que anàvem a Mataró a passar el dia, i anàvem al xurrer i allà fèiem el vermut, passejàvem i llavors ja pujàvem al barri. Els diumenges al matí feies cua. Era la diversió del moment, sobretot pels menuts.

La Ramona amb en Jordi Pujol i la seva dona visitant la fàbrica.

La Ramona amb les seves companyes del torn

L'escola de Can Gassol on hi portava els seus fills

Conclusions del treball

Un cop finalitzat el meu treball de recerca he pogut mostrar la gran implicació que van tenir els treballadors de les fàbriques en protestar i fer vaga el primer de Maig de 1951.

Realitzar tota aquesta recerca m'ha estat molt útil ja que no sabia l'existència d'aquesta vaga. Avui en dia encara es celebra el dia del treballador l'1 de maig i penso que es molt curiós tenir en compte que fa molts anys enrere també el celebraven, en especial l'any 1951 que va ser el més clau. Portem anys lluitant per els nostres drets laborals, en especial les dones, les quals van sumar el major nombre de treballadores que també es van afegir a la protesta, fet que mai té importància. Gràcies al treball, també conec l'origen del símbol i el color de la dona maltractada que rau la seva existència molt anys enrere. Aquest treball m'ha fet obrir els ulls, doncs avui en dia tenim festes claus marcades al calendari com és el dia del treballador o el dia de la dona que tenen una gran història que ningú coneix i que és molt important saber-ne l'existència.

Utilitat es la paraula que defineix un treball de recerca, doncs a part de documentar-te d'un tema que t'agrada i treure'n informació, també crea la necessitat d'espavilar-te per buscar fonts de documentació i moure't per trobar biblioteques o llibreries que tinguin material que et puguin ajudar.

L'arxiu comarcal, m'ha ajudat en especial ja que he après a buscar informació en documents antics, treballar amb un padró d'habitants i altres recerques més.

En conclusió, fer un treball de recerca no es gens fàcil però poc a poc vas aprenent a organitzar-te i saber com treballar de la manera més adequada. Documentar-te tan com ho permet aquest treball sobre un tema que et fascina i et commou és una experiència única.

Agraïments

En primer lloc agraeixo l'ajuda de la meva tutora Joana Abril, ja que sense ella aquest treball no hagués estat possible.

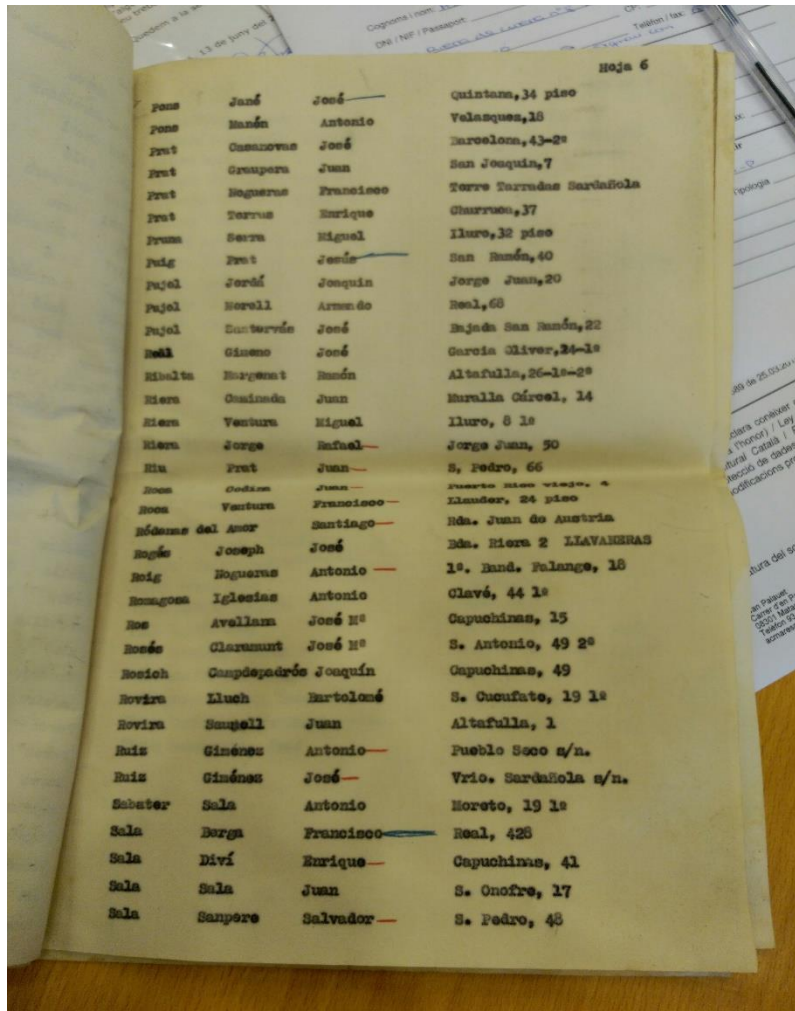
La meva tutora m'ha donat durant el treball molts consells per millorar, ja que en un principi anava força perduda. A més a més m'ha estat de gran ajuda pel que fa a la recerca, doncs coneixia molts centres els quals m'ha anat dient durant el treball i amb els que he pogut obtenir molta informació.

Així doncs aprofitant l'esment d'aquests centres, també m'agradaria agrair la seva dedicació que han tingut amb mi al llarg de la recerca. Sense la seva ajuda m'hauria estat molt difícil documentar-me.

Finalment, m'agradaria fer esment d'una persona que també m'ha estat de gran ajuda durant aquest procés. Donar-li les gràcies a la meva mare, per la paciència que ha tingut amb mi i les forces que m'ha donat quan no m'he vist capaç de tirar-ho endavant.

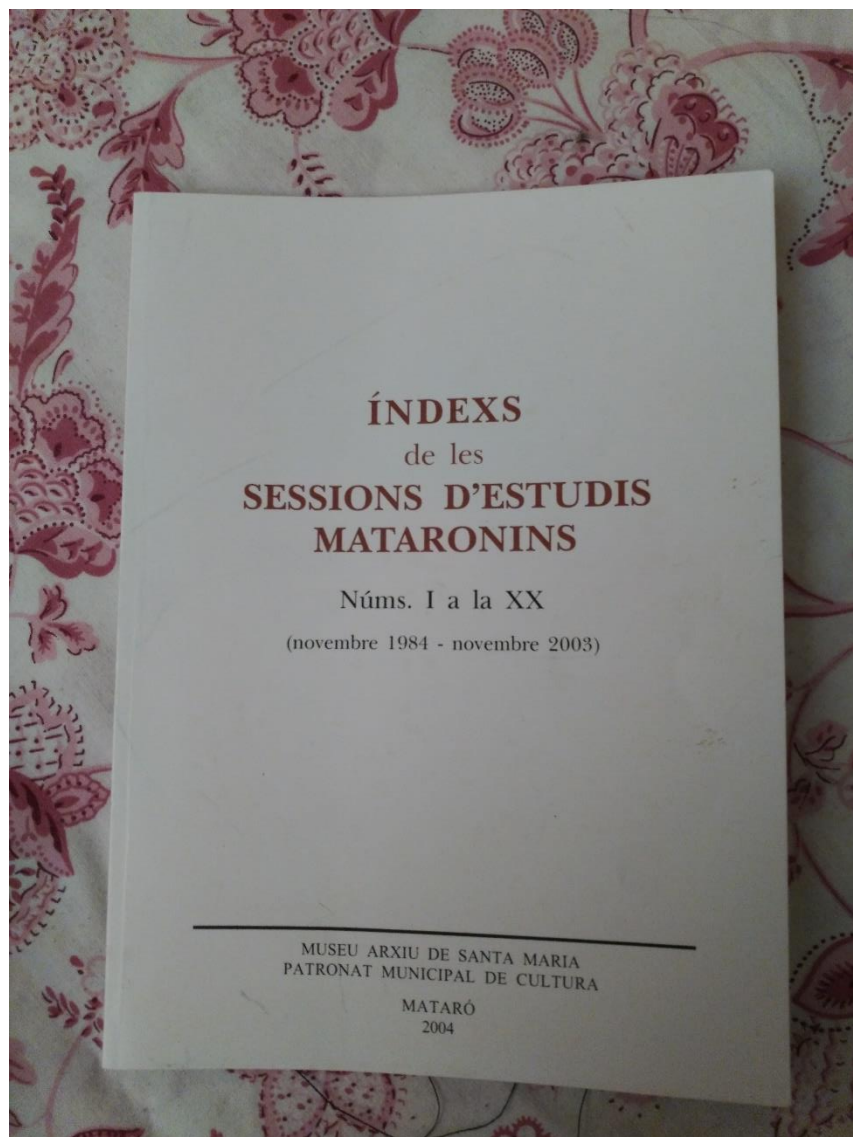
Fotografies i Buidatges

Aquesta fotografia mostra el llistat dels treballadors de la fàbrica Manufacturas Antoni Gassol S.A.

Hoja 6		
Pons	José	Quintana, 34 piso
Pons	Ramón	Velazquez, 16
Prat	Guadalupe	Barcelona, 43-2º
Prat	Guadalupe	San Joaquín, 7
Prat	Hugues	Francisco
Prat	Torres	Enrique
Prat	Serra	Miguel
Puig	Prat	José
Pujol	Jordi	Joaquín
Pujol	Marcel	Armando
Pujol	Guadalupe	José
Real	Ginés	José
Ribera	Margarita	Ramón
Riera	Guadalupe	Juan
Riera	Ventura	Miguel
Riera	Jorge	Rafael
Riu	Prat	Juan
Roca	Guadalupe	Juan
Roca	Ventura	Francisco
Rodríguez del Amor		Santiago
Rodríguez	Joseph	José
Rodríguez	Hugues	Antonio
Rodríguez	Iglesias	Antonio
Ros	Avellan	José Mº
Rosés	Claramunt	José Mº
Rosich	Compdepedre	Joaquín
Rovira	Lluís	Bartolomé
Rovira	Sangell	Juan
Ruiz	Ginés	Antonio
Ruiz	Ginés	José
Sabater	Sala	Antonio
Sala	Berga	Francisco
Sala	Diví	Enrique
Sala	Sala	Juan
Sala	Sanpere	Salvador
		Real, 428
		Capuchinas, 41
		S. Onofre, 17
		S. Pedro, 48

Aquesta fotografia mostra els índex de les sessions d'estudis Mataronins que vaig consultar a l'arxiu de Santa Maria.

Aquesta fotografia mostra el salari que obtenien els treballadors que eren encarregats. Pertany a la Ramona Albert.

EMPRESA: MANUFACTURAS ANTONIO GASSOL S.A. TRABAJADOR: RAMONA ALBERT LOPEZ

DOMICILIO: ENRIC PRAT DE LA RIBA N.º 0075

FECHA: 08/04/96

ENCARGA: 00177

CONCEPTOS

CONCEPTOS	1 SEMANA	2 SEMANA	FECHA DE
SALARIO BASE	57.438		
ANTIGÜEDAD	7.473		
PLUS ACCIDENTE	10.409		
COMPLEMENTO	21.409		
PRIMA ASISTENCIA	15.560		
PROP. 7.º MES	635		

TOTAL ABONOS: 113.406

TOTAL DESCUENTOS: 0

TOTAL DEVENGOS: 113.406

BASES DE COTIZACION: 11.400

BASES HORAS EXTRAS: 0

IMPORTE BASE COMPUT. ACCID. DE TRABAJO: 11.400

BASE COTIZACION I. R. P. E.: 11.400

TOTAL: 3000.015.004.750.9

N.º C.T.A. C.T.E.: 204200153000047509

CONCEPTOS

CONCEPTOS	IB	DD	FECHA DE PAGO: 26.04.96
SALARIO BASE	117.438		
ANTIGÜEDAD	17.473		
COMPLEMENTO	62.563		
PRIMA ASISTENCIA	2.000		
LÍQUIDO POR CESE	197.000		

TOTAL ABONOS: 396.617

TOTAL DESCUENTOS: 0

TOTAL DEVENGOS: 396.617

BASES DE COTIZACION: 249.000

BASES HORAS EXTRAS: 0

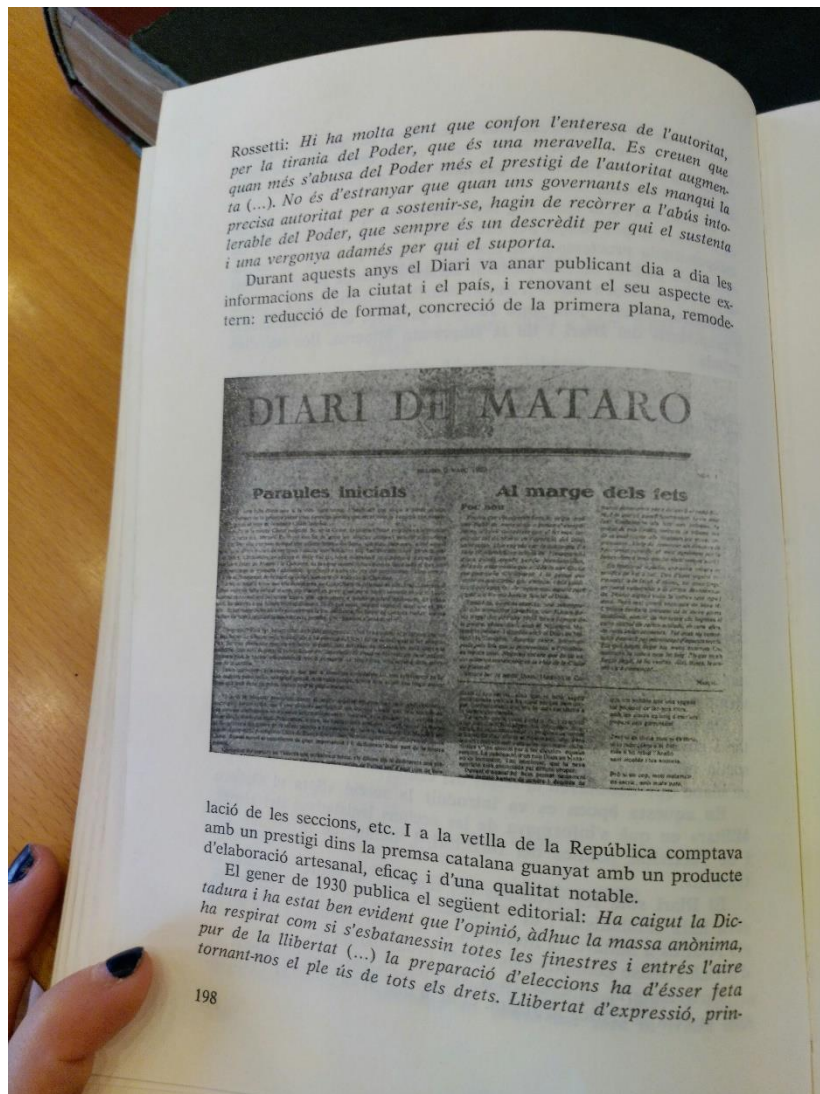
IMPORTE BASE COMPUT. ACCID. DE TRABAJO: 249.000

BASE COTIZACION I. R. P. E.: 249.000

TOTAL: 80.361

LÍQUIDO: 318.256

Aquesta fotografia mostra la premsa de l'època. És el diari de Mataró que vaig poder consultar a l'arxiu Comarcal del Maresme.

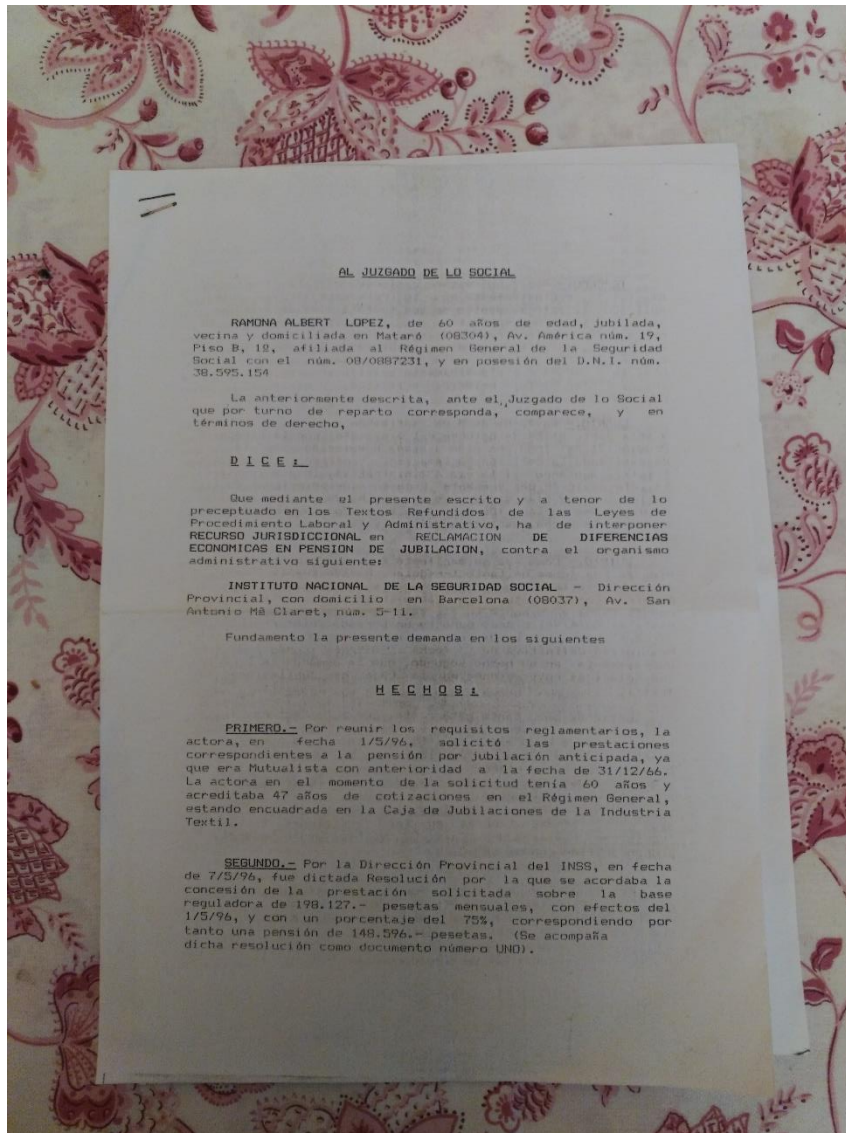

lació de les seccions, etc. I a la vetlla de la República comptava amb un prestigi dins la premsa catalana guanyat amb un producte d'elaboració artesanal, eficaç i d'una qualitat notable. El gener de 1930 publica el següent editorial: *Ha caigut la Dictadura i ha estat ben evident que l'opinió, àdhuc la massa anònima, ha respirat com si s'esbatanessin totes les finestres i entrés l'aire pur de la llibertat (...)* la preparació d'eleccions ha d'ésser feta tornant-nos el ple ús de tots els drets. Llibertat d'expressió, prin-

Aquesta taula mostra el buidatge de totes les altres empreses que varen fer vaga l'u de maig de 1951.

Empresa/ Raó Social	Homes	Dones	Total
Font y Compañía cooperativa	92	0	92
Fontdevila y Torres, S.A	0	184	184
Afelpados Ferrer, S.A	0	120	120
Empresa F. Anglada Sola	16	0	16
S.A Asensio	0	73	73
Casarramona Coll y Cia	0	51	51
Casas	10	0	10
Manufacturas Colomer Hermanos.	16	55	71
Empresa Antonio Coll-Real	0	17	17
Empresa Francisco Coll Mayoral	15	0	15
Empresa S.A Doble Cilindro	26	0	26
Empresa Manufacturas Domingo S.A	0	69	69
Hijos de Antonio Fabregas, S.A	69	28	97
S.A Esperalba	10	57	67
Empresa Albo S.A	54	0	54
Juan Llaudo Tresfi	0	12	2
Empresa Hijos del Lorenzo Llinas	36	17	53
Imbern S.A	10	71	81
Robreño, Esperalba y Puig	4	16	20
Talleres J.Roure30	30	0	30
Janer y Ruiz	18	0	18
Tejidos de Punto S.A	9	24	33
Fundición J.Roure	16	0	16
Manufacturas Ymbern, S.A	2	45	47
Vía de Francisco Mauri	9	21	30
Malla textil S.A	16	18	34
Empresa Molfort S.A	0	47	47
Noé, Mas y Cia Ltda.	4	39	43
Empresas J.Linares	46	0	46
J.Ramos Masuet	0	43	43
Manufacturas Ribas Julia	10	59	69
Hijos de Jaime Torrelas	0	48	48

Aquestes fotografies mostren un escrit judicial de l'època. Pertany a Ramona Albert. Aquest escrit va ser per la paga que li pertocava d'anys treballats quan la Ramona es va jubilar abans d'hora. Li pertocava un 85 % i li volien pagar un 75%. Finalment, va guanyar el cas.

TERCERO.- Por no estar conforme con la mencionada Resolución, exclusivamente en lo referente al porcentaje aplicado, la actora, dentro de los treinta días siguientes a dicha notificación, solicitó del Instituto demandado, un porcentaje superior, concretamente el 80% de su base reguladora, solicitud que el Instituto demandado ha tramitado como Reclamación Previa. (De documento señalado con el núm. DOS, se acompaña copia debidamente sellada acreditativa de la interposición de la referida solicitud, considerada como reclamación previa).

CUARTO.- En fecha de 5 de setiembre de 1996, notificada a esta parte el 24 de octubre del mismo año, por la Dirección Provincial del INSS ha sido dictada Resolución por la que desestimando la petición-reclamación, confirma la Resolución inicial, agotando así la vía administrativa, lo que justifica la interposición del presente Recurso Jurisdiccional dentro de los treinta días siguientes a la fecha de la notificación de dicha Resolución. (De documento señalado con el núm. TRES, se acompaña dicha Resolución definitiva).

QUINTO.- Como ya se manifestó en vía administrativa, si bien de una forma un tanto irregular habida cuenta de que la solicitud-reclamación fue redactada y presentada por la propia actora, la suscrita viene prestando servicios por cuenta ajena y siempre en el ramo textil, desde 25/4/50, hasta el 30/4/96, o sea, durante un período ininterumpido de 47 años, hecho que queda totalmente acreditado por la propia Resolución definitiva de fecha 5/9/96, que declara expresamente en su hecho segundo, que la demandante acredita las referidas cotizaciones en la Caja de Jubilaciones del Textil.

Entiende por tanto esta parte, que a la actora le es aplicable lo previsto en el artículo 69, de la Orden Ministerial de 4 de marzo de 1955, por la que se aprueban los Estatutos de la Caja de Jubilaciones y Subsidios Textil. Dicho precepto es claro: "la pensión de jubilación, la cuantía en determina según la edad del interesado y en concreto en las hembras, de los sesenta a los sesenta y cuatro años, el 75%, o, obstante, las que acrediten cuarenta años de antigüedad laboral en las condiciones y con los requisitos previstos en el art. 57 del Reglamento General, se podrán jubilar con el 80%."

Es indudable, por tanto, que en el presente supuesto, quedando perfectamente acreditado, como se demuestra por la propia Resolución definitiva del INSS, que la parte actora tiene más de 40 años de cotizaciones a la Caja de Jubilaciones y Subsidios del Textil, es aplicable la referida disposición, la cual no ha sido derogada, como así también lo

reconoce la Resolución coshatida, debiéndose reconocer a la demandante una pensión por jubilación equivalente al 80% de su base reguladora ya reconocida de 198.127.-pesetas anuales, resultando por tanto una pensión de 158.502.- pesetas anuales, cantidad esta que es la que en definitiva se reclama, más las mejoras y revalorizaciones reglamentarias a que hubiese lugar, todo ello con efectos del 1/5/96.

Por todo lo expuesto, y en su virtud, al Juzgado de lo Social,

SUPLICA:

Que habiendo por presentado este escrito, con sus copias y documentos acompañados, se sirva todo ello admitirlo, teniendo por deducida demanda en reclamación de diferencias económicas en pensión de jubilación, contra el organismo demandado INSS, citar a las partes para el acto del Juicio y seguir con los demás trámites hasta dictar en su día sentencia por la que, estimando nuestra demanda, se declare el derecho de la suscrita a percibir las prestaciones económicas derivadas de la situación de jubilación, ya concedida, en cuantía de 158.502.- pesetas anuales, o sea el 80% de su base reconocida de 198.127.- pesetas, con efectos del 1/5/96, condenando al organismo demandado a estar y pasar por dicha declaración, y al abono de la aludida pensión, más las mejoras y revalorizaciones a que hubiera lugar.

PRIMER OTROSÍ DIGO:

A efectos de práctica de prueba, interesa a esta parte que por el Juzgado de lo Social se acuerde requerir a la Dirección Provincial del INSS, para que aporte con diez días de antelación al acto del Juicio, el expediente original tramitado con el n.º. R96/B32.476.

SEGUNDO OTROSÍ DIGO:

Que a los efectos previstos en los artículos 71 y concordantes del Texto Refundido de la Ley de Procedimiento Laboral, aprobado por Decreto Legislativo 2/95, de 7 de abril, acompaño junto a la presente demanda, copia debidamente sellada acreditativa de la interposición de la solicitud-reclamación previa.

TERCER OTROSI DIGO:

Y para la representación y defensa del demandante, éste designa al letrado del Ilre. Colegio de Barcelona, D. Valentín Sánchez García, a quién además otorga la representación tan amplia como en derecho proceda a efectos de la presente demanda, facultándole expresamente para absolver posiciones, conciliar, formular recursos, instar ejecuciones, percibir cantidades, y en general, cuantas actuaciones dimanen de la presente.

CUARTO OTROSI DIGO:

A efectos de toda clase de notificaciones y citaciones se designa asimismo el despacho profesional sito en Mataró (08302), calle Riera, núm. 31, 49-28.

SUPPLICANDO AL JUZGADO DE LO SOCIAL:

Tenga por hechas las anteriores manifestaciones y peticiones, a los efectos oportunos.

Mataró, a doce de Noviembre de mil novecientos noventa y seis.

